

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസിതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടാശീതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ അഷ്ടാശീതിതമഃ സർഗഃ ॥

ഇലാബുധയോർമിഥോ ദർശനം ബുധേനേലാസഹചരീണാം
കിമ്പുരുഷീതി നാമ വിധായ പർവത്യേവസ്ഥാനായ പ്രേഷണം

താം കഥാമൈലസംബദ്ധാം
രാമേണ സമുദീരിതാം |
ലക്ഷ്മണോ ഭരതശ്ചൈവ
ശ്രുത്വാ പരമവിസ്മിതൗ || 7.88.1 ||

തൗ രാമം പ്രാഞ്ജലീ ഭൂത്വാ
തസ്യ രാജേണാ മഹാത്മനഃ |
വിസ്തരം തസ്യ ഭാവസ്യ
തദാ പപ്രച്ഛതുഃ പുനഃ || 7.88.2 ||

കഥം സ രാജാ സ്ത്രീഭൂതോ
വർതയാമാസ ദുർഗതിഃ |
പുരുഷഃ സ യദാ ഭൂതഃ
കാം വൃത്തിം വർതയത്യസൗ || 7.88.3 ||

തയോസ്തദ് ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ
കൗതൂഹലസമൻവിതം |
കഥയാമാസ കാകുത്സ്ഥ -
സ്തസ്യ രാജേണാ യഥാഗമം || 7.88.4 ||

തമേവ പ്രഥമം മാസം
 സ്ത്രീ ഭൂത്യാ ലോകസുന്ദരീ |
 താഭിഃ പരിവൃതാ സ്ത്രീഭി -
 ര്യേസ്യ പൂർവം പദാനുഗാഃ || 7.88.5 ||

തത്കാനനം വിഗാഹ്യാശു
 വിജഘ്രേഹ ലോകസുന്ദരീ |
 ദ്രുമഗുൽമലതാകീർണം
 പദ്ഭ്യാം പദ്മദലേക്ഷണാ || 7.88.6 ||

വാഹനാനി ച സർവാണി
 സന്ത്യക്ത്വാ വൈ സമന്തതഃ |
 പർവതാഭോഗവിവരേ
 തസ്മിൻ രേമേ ഇലാ തദാ || 7.88.7 ||

അഥ തസ്മിൻ വനോദ്ദേശേ
 പർവതസ്യാവിദൂരതഃ |
 സരഃ സുരുചിരപ്രഖ്യം
 നാനാപക്ഷിഗണായുതം || 7.88.8 ||

ദദർശ സാ ഇലാ തസ്മിൻ
 ബുധം സോമസുതം തദാ |
 ജ്വലന്തം സ്വേന വപുഷാ
 പൂർണം സോമമിവോദിതം || 7.88.9 ||

തപന്തം ച തപസ്തീവ്ര -
 മന്ദോമധ്യേ ദുരാസദം |
 യശസ്കരം കാമകരം
 താരുൺധേ പര്യവസ്ഥിതം || 7.88.10 ||

സാ തം ജലാശയം സർവം
 ക്ഷോഭയാമാസ വിസ്തൃതാ |
 സഹ തൈഃ പൂർവപുരുഷൈഃ
 സ്ത്രീഭൂതൈ രഘുനന്ദന || 7.88.11 ||

ബുധസ്തു താം സമീക്ഷ്യവ
 കാമബാണവശം ഗതഃ |
 നോപലേഭേ തദാത്മാനം
 സ ചചാല തദാഭസി || 7.88.12 ||

ഇലാം നിരീക്ഷമാണസ്തു
 ത്രൈലോക്യാദധികാം ശുഭാം |
 ചിത്തം സമഭ്യതിക്രാമത്
 കാ ന്വിയം ദേവതാധികാ || 7.88.13 ||

ന ദേവീഷു ന നാഗീഷു
 നാസുരീഷ്യപ്ലരഃസു ച |
 ദൃഷ്ടപൂർവാ മയാ കാചിദ്
 രൂപേണാനേന ശോഭിതാ || 7.88.14 ||

സദ്യശീയം മമ ഭവേദ്
 യദി നാൻയപരിഗ്രഹഃ |
 ഇതി ബുദ്ധിം സമാസ്ഥായ
 ജലാത് കുലമുപാഗമത് || 7.88.15 ||

ആശ്രമം സമുപാഗമ്യ
 തതസ്താഃ പ്രമദോത്തമാഃ |
 ശബ്ദാപയത ധർമാത്മാ
 താശ്ചൈനം ച വവന്ദിരേ || 7.88.16 ||

സ താഃ പപ്രച്ഛ ധർമാത്മാ
 കസ്യേഷാ ലോകസുന്ദരീ |
 കിമർഥമാഗതാ ചൈവ
 സർവമാഖ്യാത മാ ചിരം || 7.88.17 ||

ശുഭം തു തസ്യ തദ് വാക്യം
 മധുരം മധുരാക്ഷരം |
 ശ്രുത്വാ സ്ത്രീയശ്ച താഃ സർവാ
 ഊചുർമധുരയാ ഗിരാ || 7.88.18 ||

അസ്മാകമേഷാ സുശ്രോണീ
 പ്രഭുത്വേ വർത്തതേ സദാ |
 അപതിഃ കാനനാനന്തേഷു
 സഹാസ്മാഭിശ്ചരത്യസൗ || 7.88.19 ||

തദ് വാക്യമവ്യക്തപദം
 താസാം സ്ത്രീണാം നിശമ്യ ച |
 വിദ്വാമാവർത്തനീം പുണ്യയാ -
 മാവർത്തയത സ ഭിജഃ || 7.88.20 ||

സോർഥം വിദിത്വാ സകലം
 തസ്യ രാജേണാ യഥാ തഥാ |
 സർവാ ഏവ സ്ത്രീയസ്താശ്ച
 ബഭാഷേ മൂനിപുംഗവഃ || 7.88.21 ||

അത്ര കിമ്പുരുഷീഭൂത്വാ
 ശൈലരോധസി വത്സ്യഥ |
 ആവാസസ്തു ഗിരാവസ്തി -
 ണ്ശീഘ്രമേവ വിധീയതാം || 7.88.22 ||

മൂലപത്രഫലൈഃ സർവാ
 വർതയിഷ്യഥ നിത്യദാ |
 സ്ത്രീയഃ കിമ്പുരുഷാന്നാമ
 ഭർതൃൻ സമുപലപ്സ്യഥ || 7.88.23 ||

താഃ ശ്രുത്വാ സോമപുത്രസ്യ
 സ്ത്രീയഃ കിമ്പുരുഷീകൃതാഃ |
 ഉപാസാഞ്ചക്രിരേ ശൈലം
 വധ്യന്താ ബഹുലാസ്തദാ || 7.88.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ഉത്തരകാണ്ഡേ അഷ്ടാശീതിതമഃ സർഗഃ ||